

VUOLTEE

Kyläkeskiviikko 17.4.2019 (Suutarla ja Vuoltee)

Suomen maatalousmuseo Sarka
lina Wahlström

Suutarlan ja Vuolteen rajat nykykartalla

Vuoltee

- Vuolle eli niva, voimakas virtapaikka joessa, on antanut nimensä kylälle
- Leikkilinnan alue, jossa on rautakautinen kuppikallio, on kylän alueella

Vuolteen varhaisvaiheita

1540

Vuolle 1
Sigfrid Volten
(1540-52)

Vuolle 2
Matts Sigfrisson
(1540-67)

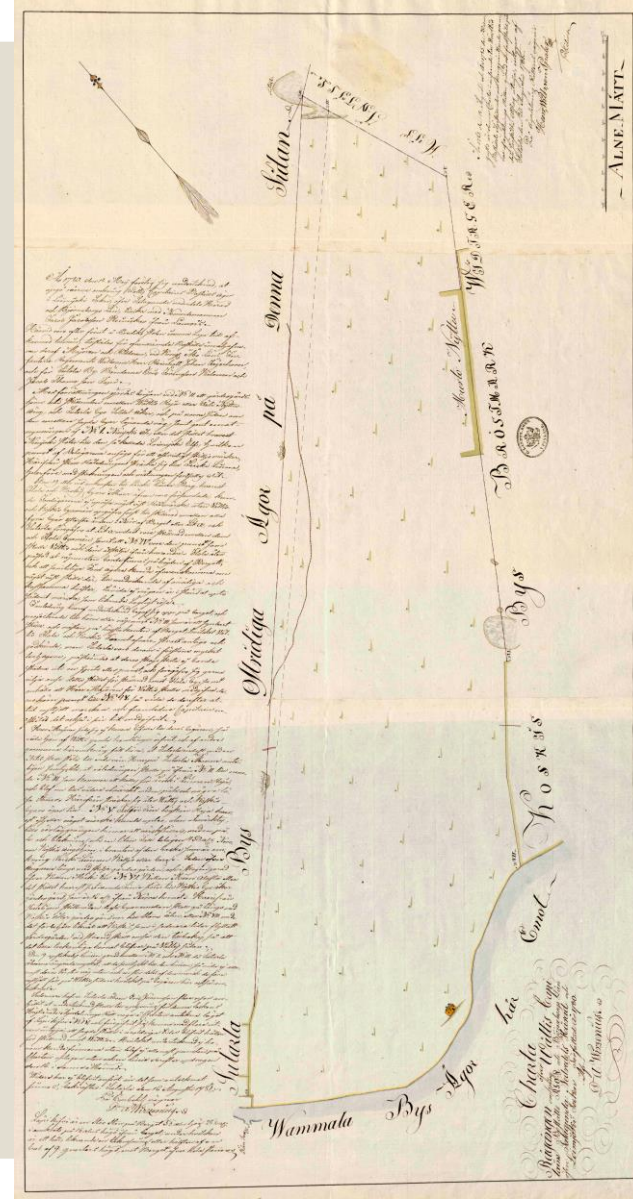
1626

Vuolle
Johan Hansson
(1626-29)

Vuolteen isäntiä

- 1631-75 Johan Hansson (edellisen veli?)
- 1676-92 Jöran Gustafsson (edellisen poika)
- 1693-1711 lampuotti Josef Jöransson (edellisen poika)
- 1699 → kapteenin puustelli

Kartta: Kansallisarkisto > Maanmittaushallitus > Maanmittaushallituksen uudistusarkisto > Alastaro > Vuolle; Rajakartta ja selitys 1780-1780 (A3:22/3-4)

Vuolle, kapteenin puustelli

- 1718-20 Johan Michel
Hillebrant
- 1721-23 Michel Gotfrid
Adolfsson von Jordan
- 1723-26 Abraham
Benjaminsson Möller
- 1727-36 Johan Olofsson
Huusgafvel
- 1736-39 Arnold Herman von
Höincken
- 1739-49 Gustaf Hermansson
Eneskjöld
- 1749-84 Reinhold Johan
Johansson Jägerhorn
- 1784-92 Reinhold Ernst
Reinholdsson Jägerhorn
- 1792-93 Johan Wilhelm
Reinholdsson Lode
- 1793-1810 Anders Josef
Berndtsson Hästesko

Vuolteen asukkaita

Vuolteen asukkaat 1749

- Kapteeni Gustav Eneschiöld
  - Vaimo Johanna Beata Turlow 34
  - Tytär Johanna Maria 9
  - Jacob Jacobsson Tienar 16
  - Piika Maria Henrichsdotter 15
- Lampuoti Mattz Mattsson 26
  - Vaimo Lisa Henrichsdotter 26
  - Mattz Thomasson 7
  - Henrich Mattsson 3
  - Erich Mattson 6 kk
  - Vanhaisäntä Mattz Henrichsson 66
  - Vanhaemäntä Karin Jacobsdr 61
  - Renki Mattz Henrichsson 17
  - Anna Nielsdotter Ström 78

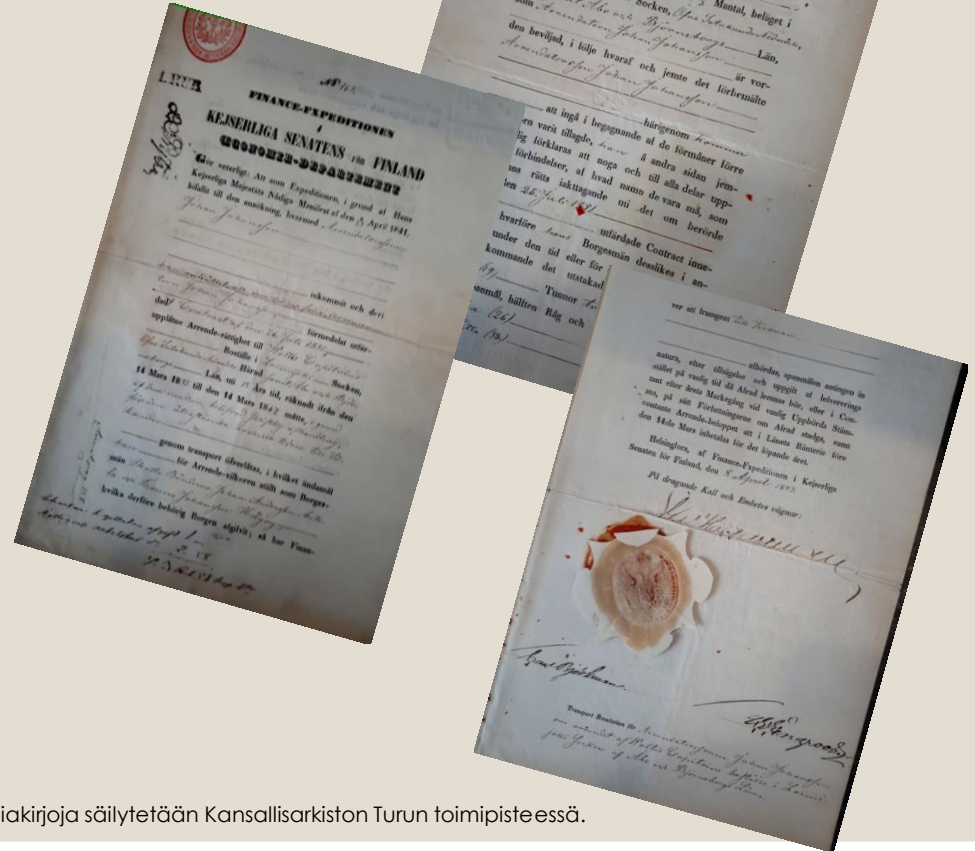
Torppia 1800-luvulla

- Tahtumi
- Korpela
- Kallio
- Mäkelä
- Kuusisto
- Seppälä
- Kannisto
- Kankare

Vuolle, vuokratila

Vuolteen vuokraaja

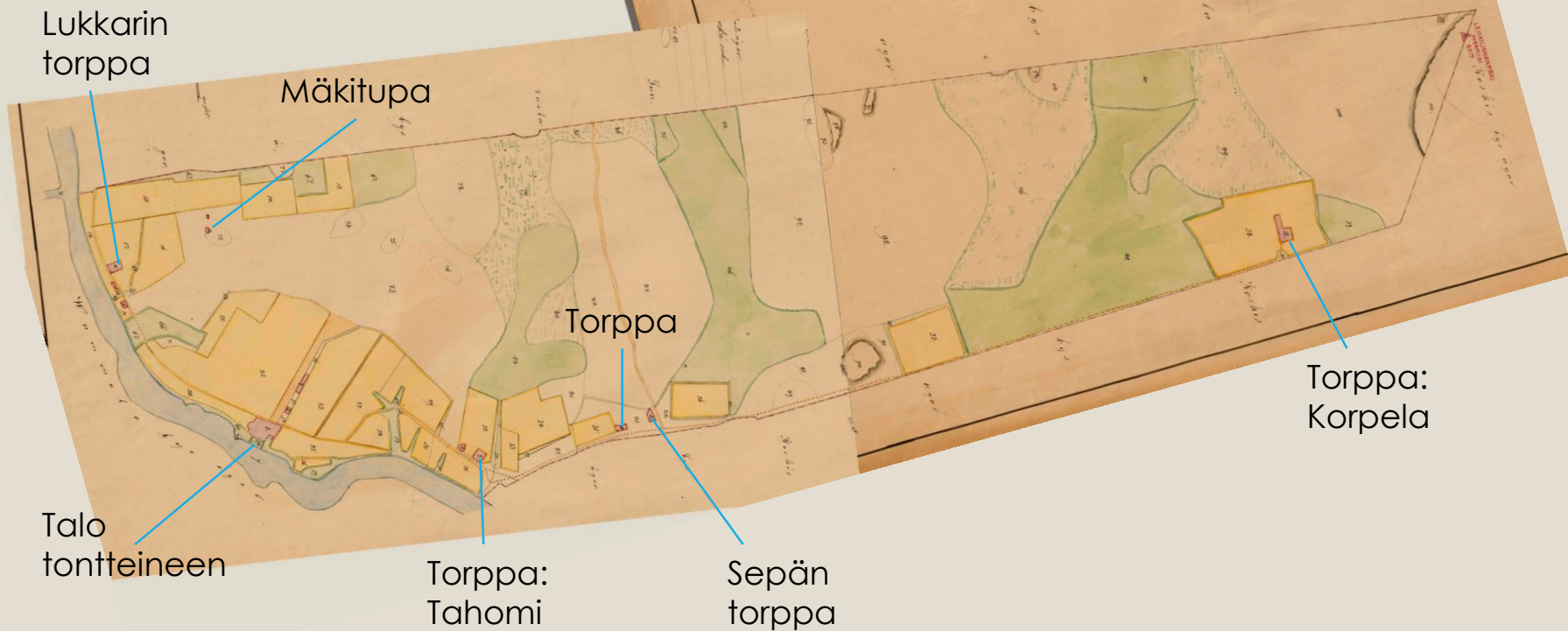
- o 1825-27 Anders Lisasson
- o 1835-53 Johan Johansson
- o 1854-77 Johan Johansson (edellisen poika)
- o 1878-87 Karl Kempfi
- o 1890-98 Jaakko Fredrik Vingström

Vuokraamiseen liittyviä sopimuksia. Vuolteen puustelliin liittyviä asiakirjoja säilytetään Kansallisarkiston Turun toimipisteessä.

Vuoltee 1856

Suutarla ja Vuoltee

Loimaan lehdessä julkaistu tiivistelmä esitelmästä

Suutarla ja Vuoltee ovat vierekkäiset pienet kylät Alastarolla Loimijoen itäisellä rannalla. Ne ovat pinta-alaltaan lähes saman suuruisia, mutta historialtaan toisistaan poikkeavia.

Suutarlassa oli kaksi kantataloa, Tapio ja Kalanen. 1500-luvulla kylässä oli hetken aikaa taloja peräti neljä, mutta tämä ajanjakso jäi vain parinkymmenen vuoden mittaiseksi. Sekä Tapio että Kalanen olivat kumpikin välillä veronmaksukyvyttömiä. Kylässä elettiin seutukunnan tapojen ja tottumusten mukaista elämää eikä aikakirjoihin ole jäänyt merkintöjä erityisen poikkeavista tapahtumista. 1700-luvun puolivälissä kylän kahdessa talossa asui yhteensä noin kaksikymmentä henkeä.

Talot sijaitsivat lähellä jokirantaa keskellä sarkajaon mukaisesti jaettuja peltovainioita. Isojako suoritettiin Suutarlassa vuonna 1794. Kylän peltovainiot olisi nykyihmisen silmin ollut helppo jakaa kahteen osaan, jolloin kummallekin talolle olisi tullut yksi iso peltolohko. Isojaossa päädyttiin kuitenkin jakamaan pellot neljään osaan eli kaksi kummallekin talolle. Ratkaisua perusteltiin lumikinosten ja laajojen aitojen välttämiseksi.

Suutarlan kylään liittyy yksi Alastaron rikoshistorian surullisimpia lukuja huhtikuulta 1869. Tapion isännän poika, talon mailla

itsellisenä asunut Tuomo Heikinpoika surmasi tuolloin perheensä hukuttamalla nämä mökin lähellä olevaan pieneen lampeen. Tuomo tunnusti tekonsa välittömästi niiden tapahduttua ja hänet tuomittiin pakkotyöhön Siperiaan.

Vuolteen kylässä oli 1500-luvulla kaksi taloa, mutta vuodesta 1626 Vuolle oli yksinäistalo. Vuodesta 1699 lähtien se oli sotilasvirkatalo, toimien Turun jalkaväkirykmentin Loimaan komppanian kapteenin puustellina.

1700-luvun puolivälissä kylässä asui viitisentoista asukasta. Tämä joukko koostui silloisen puustellin haltian perheestä palvelusväkineen sekä tilaa vuokraa vastaan viljelleen lampuodin perhe-kunnasta ja palkollisista.

Puustellin haltijoita ehti vuosien varrella olla kymmenen, joista osa perheineen myös asui Vuolteessa. Näistä viimeinen oli Anders Hästesko, joka jäi elämään paikallisten kertomiin tarinoin.

Virkatalovelvollisuuden päätyttyä 1800-luvun alkupuolella Vuolteesta tuli vuokratila. Tila säilyi valtion omistuksessa kunnes se 1940-luvulla myytiin Sallilan Sähkö Oy:lle.

Lähteitä

- Aino Suominen: Majurinpolun metsänhenget (2012)
- Kotiseutulukemisto, Alastaro (2005)
- Timo Verho: Alastaron talonpoikaissuvut 1540-1870 (1989)
- Timo Verhon muistiinpanoja
- Suuri maatilakirja, osa I (1963) <http://sukutilat.sarka.fi/>
- Veikko Laakso: Suur-Loimaan historia, osat I ja II
- Timo Verho: Loimaan väestöluettelo 1749 (kirjassa Pytty on ennenkin Punkassa pesty, 2013)
- Suomen sukuhistoriallisen yhdistyksen kuvatietokanta www.sukuhistoria.fi (kirkonkirjat)
- Kansallisarkiston digitaaliarkisto <http://digi.narc.fi/digi/> (kirkonkirjat, kartat)
- Maanmittauslaitoksen arkisto (kartat)
- Lasse Iso-livari: Loimaan talonhaltijaluetteloja (2015), <http://users.utu.fi/isoi/talot/loimaa.htm>